

5. Los repaisses (Les repas)

La chifra del jorn : 5

Cinquena leiçon	5	cinc	Cinc leiçons	Cinc corses	La chifra cinc
-----------------	---	------	--------------	-------------	----------------

Professor: Adieussiatz, Maidon.

Escolana: Adieussiatz monsen Martí.

P: Vas plan, avuèi ?

E: Òc, vau plan.

P: Diga me, lo darrièr còp parlèrem de manjar.

E: Oc-ben. E mai, *vous aviez* talent.

E: Sabi pas consí díser *vous aviez*.

P: Se dis "Aviatz", e es vertat qu'aviái talent.

P: Mas qual far la cosina en cò teu ?

E: Es ma maire, de còps mon paire,

E: Mas sovent es *le traiteur*.

P: Lo ragostièr, aquò pecaire, es comun.

P: Per malastre, mas es atal.

E: Mas perquè se dis *un ragostièr* ?

P: Es per que antan, per la sèga.

P: Las femnas trabalhàvan als camps.

P: E una, la ragostièra, fasiá lo manjar,

P: Per aqueles que trabalhàvan als camps.

P: E lor portava lo manjar als camps.

E: Es una polida istòria !

P: La vida es sovent atal.

P: Mas tu que fas per ajudar a l'ostal ?

E: Ieu ajudi per metre lo cobèrt a cada repais.

E: E mai lo matin.

P: Alavetz, siás plan valenta.

P: Diga me, de qué botas per la taula ?

E: Tot. Lo matin boti los bòls, las taças,

E: Los culhièrs, los topinòts de confidura,

E: Lo bodre, lo sucrièr, lo pan, las tòstas.

E: E desbrembi pas lo jornal del paire !

P: E ben, qu'un vam !

E: Òc, per que m'agrada de far la taula polida.

P: Alavetz, la botas tanben per lo dinnar ?

E: Consí aquò ? lo dinnar es *le déjeuner* ?

P: Oc-ben, lo dejunar, en Òc, es lo matin.

P: Lo dinnar es lo repais de miègjorn.

P: Lo sopar es lo repais del ser.

E: Es pas la meteissa causa qu'en Francés.

P: E non, e sovent es atal.

P: Alavetz que botas per la taula per dinnar ?

E: Boti las escudèlas, los plats, los veires,

E: Lo vin e l'aiga.

P: Manca de causas, non ?
E: Òc, per que mon fraire m'ajuda.
P: Es plan brave, e de que fa ?
E: El se maina dels cotèls, de las forquetas.
E: Dels toalhons e del pan.
P: Es plan endreçat tot aquò !
E: Òc, el se maina de çò que se copa pas.
P: Avètz rason d'èsser cautelós !
E: E en cò vòstre consí fasètz ?
P: En cò nòstre botam lo cobèrt amassa.
E: Consí vos endreçats totes amassa ?
P: Cadun fa coma vòl o çò que cal far.
E: Òc, es vertat, perqué pas ?
P: Mas botam pas la taula que per sopar.
E: E per dinnar consí fasètz.
P: A miègjorn manjam defòra.
E: Perqué manjatz pas a l'ostal ?
P: Per encausa del trabalh.
E: Avètz pas léser de dintrar ?
P: Es tot plen aquò, trabalham tròp luènh.
E: E ont manjatz a miègjorn ?
P: Ma femna pren un entrepan e un fruch.
E: Fa pas gaire !
P: Non, fa pas gaire, mas manja mai lo ser.
E: E vos consí fasètz ?
P: Ieu, vau al fassod, per manjar caud.
E: Ieu aimi los *hamburgers*.
P: Aimas los pancarnats ?
E: Oc-ben, fòrça !
P: Mai ieu ! Amb qualques fregidas aquò basta.
E: De qu'avètz ?
P: Ai l'esquina que me dól.
E: De tot biais es ora de partir
P: Tornaràs per la seisena leiçon ?
E: Solide.
P: Doncas, Adieussiatz Maidon, e al còp que ven ?
E: Òc, Adieussiatz, Monsen Martí, al còp que ven.

Exercices

A - Conjugam lo vèrbe Anar

1. Aujourd'hui, il va aider aux champs.
2. Nous allons faire de grandes choses.
3. Tu vas déjeuner à Aix en Provence ?
4. Non, mais je vais dîner à Toulouse.
5. Alors elles vont plus au traiteur qu'au fast-food.
6. Comme ça, vous allez déjeuner dehors ?
7. Elles vont organiser un repas chaud, là-bas.
8. Elle va manger un hamburger au rez de chaussée.

9. Je vais demander un sandwich à la cuisine.
10. Tu vas faire tout ça maintenant ?

B - Conjugam lo vèrbe Far

1. Il fait une grande bouillabaisse.
2. Nous faisons de cette façon.
3. Prudent, tu fais le café très chaud.
4. A la maison, il fait le travail à trois heures.
5. Je fais une *Histoire des moissons en Occitanie*.
6. Tu fais un travail comme tout le monde.
7. Les mères font des salades occitanes.
8. Je fais un sandwich au fromage.
9. Vous faites des assiettes et des verres.
10. Tu fais des belles choses.

C - Botam lo possessiu que cal

1. ... culhièrs son amb los encops de fruch. - vosautres
2. ... es aquel d'aquí. - tu
3. ... toalhons son dins la caliana. - nosautres
4. Aquel plat es ....., o vòles ? – ieu
5. Atal fas ... formatge. - elas
6. Beves dins ... veire. - el
7. Fa ... trabalh a l'aisinador. - ela
8. Lo paire va a .... ostal. - ieu
9. Månjan ... entrepan defòra. - eles
10. Vòles manjar ... pancarnats. - ieu

D - Resseguir la conjugason

(réviser la conjugaison)

1. dintrar dins lo banh. - tu
2. dejunar amb lo paire. - ieu
3. conversar amb los escolans. - ela
4. ajustar una causa mai. - eles
5. escotar una bèla leiçon. - nosautres
6. manjar de fogasset e de confidura. - vosautres
7. destesar a l'ostal de la femna. - ieu
8. ensenhar consí anar aval. - el
9. dinnar d'un peis e de pan. - elas
10. agradar manjar de matin. - ieu

E - Negatiu : - mai que ...

1. Lo matin entameni pas qu'un pan.
2. Dins lo peis ajústan pas que de vin.
3. A pas remplaçat que los toalhons.
4. Lo dimenge mangi pas que tres fogassets.
5. Te destesas pas qu'a l'ostal.

6. Las femnas sópan pas qu'a la cosina.
7. Dins la vida, ajudas pas que los dròlles.
8. A aquel i agrada pas que de beure.
9. Per la leiçon escotam pas que lo professor.
10. Los escolans conversatz pas que lo matin.

Copyright © 2005-2007 panOccitan.org - Tous droits réservés.